

2021-08-26
N2021/02244

Näringsdepartementet

Adressater: Se bilaga

Uppdrag att inrätta ett rådgivande organ för att främja innovativ och klimatfokuserad standardisering

Regeringens beslut

Regeringen ger Kommerskollegium i uppdrag att inrätta ett rådgivande organ för att främja innovativ och klimatfokuserad standardisering, härafter benämnt råd. Rådet ska vara verksamt fr.o.m. den 1 september 2021 t.o.m. den 31 december 2022 i enlighet med vad som framgår av detta beslut.

Regeringen ger även nedanstående myndigheter i uppdrag att bistå rådet och utser myndighetscheferna för dessa myndigheter att vara ledamöter i rådet:

1. Kommerskollegium
2. Forskningsrådet för areella näringar, miljö och samhällsbyggande (Formas)
3. Försvarets materielverk
4. Elsäkerhetsverket
5. Havs- och vattenmyndigheten
6. Lantmäteriet
7. Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys)
8. Naturvårdsverket

9. Statens energimyndighet
10. Statens geotekniska institut (SGI)
11. Statistiska centralbyrån
12. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
13. Sveriges geologiska undersökning (SGU)
14. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)
15. Verket för innovationssystem (Vinnova)

Rådet ska ledas av myndighetschefen för Kommerskollegium.

Kommerskollegium ska erbjuda en representant vardera för Svenska informations- och telekommunikationsstandardiseringen, Svenska institutet för standarder, Svensk Elstandard samt Fossilfritt Sverige att vara ledamot i rådet.

Vidare ger regeringen i uppdrag åt Vinnova att utlysa medel i linje med detta uppdrags inriktning och i linje med rådets arbete samt de prioriterade områden för standardisering kopplat till näringslivets klimatomställning.

För uppdraget får Kommerskollegium under 2021 använda högst 5 miljoner kronor, varav högst sex procent får användas för administrativa utgifter, som ska redovisas mot det under utgiftsområde 24 Näringsliv för budgetåret 2021 uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling anslagsposten 1 Näringslivsutveckling – del till Kammarkollegiet. För 2022 beräknas kostnader för uppdraget till högst 5 miljoner kronor, varav högst sex procent för administrativa utgifter. Medlen betalas ut efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 november 2021 respektive 2022.

Medel som inte använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2023 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisning av medel ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Vidare får Vinnova för uppdraget att genomföra utlysning kopplat till uppdraget och rådets arbete under 2021 använda högst 5 miljoner kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 24 Näringsliv för budgetåret 2021 uppförda anslaget 1:5 Näringsutveckling anslagsposten 1 Näringslivsutveckling – del till Kammarkollegiet. Medlen betalas ut efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 november 2021.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2022 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisning av medel ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Kommerskollegium ska redovisa den del av uppdraget som avser det rådgivande organets inrättande och uppgifter till Regeringskansliet (Näringsdepartementet med kopia till Utrikesdepartementet, Miljödepartementet och Infrastrukturdepartementet) senast den 31 maj 2023. Redovisningen ska beskriva hur rådets arbete har genomförts och hur det har bidragit till att främja klimatfokuserad och innovativ standardisering. En delredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet med kopia till Utrikesdepartementet) senast den 1 april 2022. Delredovisningen ska belysa hur en långsiktig strategisk samverkan kan upprätthållas i syfte att bidra till största möjliga klimatnytta samt innehålla en bedömning av om regeringen bör inrätta ett permanent organ för innovativ och klimatfokuserad standardisering.

Vinnova ska redovisa den del av uppdraget som avser att utlysa medel till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 maj 2022. Redovisningen ska belysa hur utlysningen har genomförts, vilka projekt som tilldelats medel samt hur rådets arbete har beaktats.

Rådets syfte och uppgifter

Rådet ska:

- Verka för samordning och stärkt strategisk samverkan av de ingående myndigheternas arbete med standardisering kopplat till hållbar handel och näringslivets klimatomställning.

- Främja innovativa arbetsätt och genom samverkan öka myndigheternas förutsättningar för strategiskt arbete med standardisering i sin ordinarie verksamhet.
- Främja samverkan som gynnar svensk miljöteknik och hållbara lösningar, bidrar till ökad konkurrenskraft och export, samt ökar förutsättningarna för hållbara investeringar inom Sverige och internationellt.
- Verka för spridning av erfarenheter mellan de ingående myndigheterna.
- Inhämta synpunkter från andra berörda aktörer såsom relevanta myndigheter, företag, högskolor och universitet samt användarorganisationer för att bidra till samsyn, ökad konkurrenskraft och snabba på klimatomställningen.
- Ta fram råd och rekommendationer till regeringen i dessa frågor.

Rådet syftar till att fungera som en länk för dialog mellan regeringen och standardiseringens intressenter. Rådets arbete ska utgöra en försöksverksamhet med fokus på de varor och tjänster som har hög relevans för omställningen och som har ett brett standardiseringsunderlag och tillgängliga data. Områden som bör prioriteras är exempelvis stål, cement, plast, batterier, drivmedel och fordon, hållbara städer, hållbar handel och cirkulär ekonomi.

Rådets arbete ska även utgå från prioriterade områden inom regeringens samverkansprogram Näringslivets klimatomställning (N2020/02155) samt arbetet som bedrivits inom Fossilfritt Sverige och de färdplaner och strategier som har tagits fram och föreslagits av Fossilfritt Sverige.

Rådet ska i sitt arbete ta hänsyn till den pågående återuppbyggnaden av totalförsvaret i Sverige.

Rådet ska även beakta regeringens strategi för cirkulär ekonomi (M2020/01133) och därvid hur standardisering kan användas för att bidra till omställningen till en resurseffektiv, cirkulär och giftfri produktdesign samt cirkulär ekonomi.

Myndigheternas uppgifter

Myndigheterna som ska bistå rådet ska göra det inom ramen för sitt verksamhetsområde och uppdrag. Myndigheterna ska bidra genom att:

- Löpande och på ett strukturerat sätt följa näringslivets gröna omställning.
- Kartlägga existerande standarder och analysera behovet av ny standardisering som kan bidra till ökad klimatnytta.
- Aktivt verka för att Sverige som föregångare i klimatomställningen blir drivande i europeiskt och internationellt standardiseringsarbete kopplat till nyckeltekniker.

Myndigheternas tidigare arbete och erfarenheter ska kunna utnyttjas för att skapa mesta möjliga samsyn och synergieffekter inom rådet. Ett exempel på sådant arbete är Tillväxtanalys arbete enligt myndighetens analys- och utvärderingsplan att analysera grön teknisk utveckling, konkurrenskraft och hållbar tillväxt.

Skälen för regeringens beslut

Som ett led i regeringens arbete med att stärka svensk konkurrens- och innovationskraft har ett nationellt innovationsråd under ledning av statsministern inrättats. Ett syfte med Nationella innovationsrådet är att stödja en hållbar utveckling, skapa förutsättningar för nya jobb att växa fram i hela landet och att stärka det svenska innovationssystemet utifrån ett helhetsperspektiv. Nationella innovationsrådet har vid ett flertal tillfällen diskuterat vikten av att offentliga aktörer, processer och regelverk bidrar till att skapa förutsättningar för utveckling av innovativa idéer till gagn för hela samhället.

Klimatfrågornas prioritet och komplexitet gör att det finns ett särskilt behov av samarbete och samordning kring standarder och innovation. För att förverkliga regeringens målsättningar med standardisering ser regeringen behov av strategisk myndighetssamverkan för att utvärdera behovet av ny standardisering kopplat till klimatomställningen och klimatnyttan av svenska produkter och tjänster. Rådets arbete kan bidra till svenskt ledarskap inom klimatområdet och i förlängningen främja näringslivets tillgång till verktyg för att uppvisa klimatnyttan av svenska produkter och tjänster i syfte att påverka internationell produktion i värdekedjan att minska sina utsläpp.

Regeringen vill stärka myndigheters strategiska samverkan i standardiseringsprocesser och i framtagandet av standarder som korrelerar med myndigheternas ordinarie uppgifter. Samverkan mellan statliga myndigheter, de svenska standardiseringsorganisationerna och näringslivet

bedöms även kunna bidra till att klimatomställningen sker genom en effektiv och tillgänglig förvaltning som stödjer innovation och delaktighet.

Syftet med uppdraget är även att stärka myndigheternas kunskap och samverkan kopplat till standardisering för näringslivets klimatomställning och att höja svenska aktörers förmåga och kunskaper inom området standardisering. Uppdraget kan bidra till ökad klimatvänlig produktion i Sverige och internationellt och en grön återstart av den svenska ekonomin efter covid-19-pandemin. Det kan också skapa goda förutsättningar för ökad kunskap på området för offentliga aktörer, näringsliv inklusive stora, medelstora och små företag, högskolor och universitet samt forskningsinstitut.

Uppdraget är ett resultat av arbetet i regeringens samverkansprogram Näringslivets klimatomställning och är en del av genomförandet av regeringens strategi för standardisering (UD2018/12345). Uppdraget är också en del av genomförandet av regeringens export- och investeringsstrategi (UD2019/05814).

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Viveca Bergstrand

Kopia till

Statsrådsberedningen/INRÅD och SAM

Utrikesdepartementet/HI

Försvarsdepartementet/MFU

Finansdepartementet/BA, ESA och SFÖ

Utbildningsdepartementet/F och UH

Miljödepartementet/KE, KL och V

Infrastrukturdepartementet/E

Fossilfritt Sverige (M 2016:15)

Kammarkollegiet

Svensk Elstandard

Svenska informations- och telekommunikationsstandardiseringen

Svenska institutet för standarder

Bilaga till beslut I vid regeringssammanträde den 26 augusti 2021,
N2021/

Adresser till mottagare

Kommerskollegium
Box 6803, 113 86 Stockholm

Forskningsrådet för areella näringar, miljö och samhällsbyggande (Formas)
Box 1206, 111 82 Stockholm

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

Elsäkerhetsverket
Box 4, 681 21 Kristinehamn

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11930, 404 39 Göteborg

Lantmäteriet
801 82 Gävle

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys)
Studentplan 3, 831 40 Östersund

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Statens energimyndighet
Box 310, 631 04 Eskilstuna

Statens geotekniska institut (SGI)
581 93 Linköping

Statistiska centralbyrån
701 89 Örebro

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
737 26 Fagersta

Sveriges geologiska undersökning (SGU)
Box 670, 751 28 Uppsala

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)
601 76 Norrköping

Verket för innovationssystem (Vinnova)
Mäster Samuelsgatan 56
101 58 Stockholm